

so trije federalisti, med katerimi sta 2 gospoda župnika. Pri nas pa liberalci kričijo in obojni ljudje za njimi: „Le duhovnika ne!“ Namesto narodnih duhovnikov dobivajo pa nespametni Slovenci — liberalnih nemčurjev za poslance! — Tudi v Solnograški kmet. okolici je zmagal proti liberalcu z veliko večino glasov katoliški kandidat Eisl.

Kranjsko. Zbor mestnih volilcev je postavil enoglasno za kandidata ljubljanskega mesta g. dra. Moše-ta, katerega hoče, kakor piše „Slovenec“, podpirati tudi konservativna stranka, nadajé se od „mladih“ enacega ravnanja gledé konservativnih kandidatov po kmetijskih občinah. — Malo upanja, ker premalo politične zrelosti. — Po sporočilu istega lista prevzel je vodstvo banke „Slovenije“ začasno načelnik požarnega oddelka, g. J. Jereb. Tako je prav; domači zavod bodi v rokah domačih poštenjakov.

Ogersko. Iz praznega strahu pred „pan-slavizmom“ (vseslavjanstvom) vzela je magjarska vlada Slovačkom edini slovaški gimnazij, ki so ga pred leti ustanovili slovaški rodoljubi. Dasi je preiskava pokazala, da je puhla ovadba, kar se profesorjem na skrivnem očita, je bilo vendar vse zastoj — narodna strast je Magjare zaslepila.

V Zagrebu se bo 19. okt. t. l. novo vseučilišče slovesno pričelo, za kar se sijajne priprave delajo.

Vnanje države. Na Ruskem in posebno po nekdanjih poljskih pokrajinah je letos zopet toliko požarov, da je kmetom obupati, mestjani pa nagloma spravljajo, kar imajo in begajo z mest. Mislilo se je, da dela to družba grabežev socialistov v zvezi s poljskimi begunci, ki se klatijo po vsem svetu. Toda varstvene vladne naprave niso prišle družbi na sled, marveč se sploh misli, da so požarov krivi najbolj otroci brez varstva in pa brezvestni lakomniki, ki se visoko zavarujejo, potem pa sami požigajo.

Pred 10 leti vpeljala je ruska vlada mirovne sodnije v malenkostnih prepirih. Desetletna skušnja je pa pokazala, da to na kmetih ne gre, ker je med njimi premalo sposobnih in morebiti še manj tacihi oseb, ki bi dovolj časa imele za sodnijske opravila. Vsled tega je vlada početkom t. l. namesto mirovnih sodnij vpeljala okrajne uradnije za sodnijske in policijske stvari in postavila skušenih uradnikov; le eden ūd se izmed ljudstva voli v uradnijo. — Tudi pri nas bi se mogla marsiktera liberalna naprava pod klop vreči, ker ne sodi za ljudstvo; pa po nesreči imamo preveč liberalnih kričacev v deželni in državni zboru.

Špansko. Karlismom je če dalje bolj sreča mila, republikancem pa gre vse rakovo pot, dasi je siloviti Bismark napeljal vse vlade, tudi rusko, da so priznale vlado načelnika republike, Serrana, ki pa nema ne pravice, ne moči, da vlada. Skoro v nobenem mestu ne more republikanska vlada izvesti novačenja; mladenči beže ali pa tekajo v

službo Don Karola; trmasta vlada pa strahuje njih stariše in sorodnike. Kraljeve čete stojé že 2 dni hodá blizu Madrida, mesto za mestom se jim udaje.

Za poduk in kratek čas.

Prebivalstvo vesoljne zemlje znaša po naj-novejši statistiki, ki je v Vašingtonu prišla na svitlo, eno milijardo (tisuč milijonov) 391 milijonov 32 tisuč ljudi. Azija, najbolj obljudeni del zemlje, šteje 798 milijonov prebivalcev; Evropa 300¹/₂ milijona; Afrika 203 milijone; Amerika 82¹/₂ milijona; Avstralija 4¹/₂ milijona.

Rusija ima 71 milijonov prebivalcev, nemško cesarstvo 41, francosko 36, avstrijsko-ogersko 36, velika Britanija in Irsko 32, Italija kacic 27, Španija 16¹/₂, Turčija 15 milijonov. V Aziji je Kina najbolj obljudena dežela na svetu in ima 425 milijonov ljudi, Hindostan 240 milijonov, Japonsko 33 mil in polineški otoki 2,763.500 prebivalcev.

V Afriki ima Egipt 8¹/₂ milijona in Maroko 6 milijonov prebivalcev. V Ameriki stanuje dve tretjini prebivalcev na severni strani ožine. Zedinjene države imajo do 39 milijonov prebivalcev, Mesiko nekaj nad 9 mil., in angleške okrajine kake 4 milijone. Vsa severna Amerika jih ima do 52 mil. in južna 25¹/₂ mil. z Brazilijo vred, ki jih šteje 10 mil. Otoki zahodne Indije imajo čez 4 milijone prebivalcev, in srednja Amerika nekoliko manj kot 3 milijone.

Med mesti ima London prebivalcev 2,254.260 in je najbolj obljudeno mesto na zemlji; Sučan v Kini 2,000.000; Pariz 1,185.792; Peking 1,100.000; Čančav-fu, Haugčav-fu, Siangtan, Singnan-fu in Kanton jih imajo po 1,000.000; Novi York 942.292; Tientsin 900.000; Dunaj 834.284; Berlin 826.341; Hangkan 800.000; Čingtu-fu 800.000; Kalkutta 794.645; Tokio (Jeddo) 674.447; Filadelfija 674.022; Petrograd 667.963; Bombay 644.406; Moskva 611.970; Carigrad 600.000; Glasgow 547.538; Liverpool 493.405; Rio Janeiro 420.000. Tako ima vašingtonski števec, če je vse resnično, nismo porok. („Dan.“)

Črtica o Bolgarih.

Letošnja „Matična“ knjiga: „Slovanstvo“ govori precej obširno tudi o Bolgarih (str. 315 in nasl.), naših slovanskih bratih, kder torej najdeš, kar se o njih do zdaj znade. Tukaj omenjamo le ene stvari, ki je nas in bo gotovo vsacega mikala, ki jo čuje. Slučajno se snidemo z bolgarskim misijonarjem, č. g. Ljudev. Vronovski-jem z Drinopolja na Turskem, kder bivajo redovniki „ustajenja Gospodovega“. Z omenjenim misijonarjem, poljskega rodu, je potoval drug rojak in mlad duhoven istega reda, Pav. Smolihovski, ki je ravno svoje študije v Rimu skončal in gre zdaj kot misijonar

med svoje slovanske brate. Redovniki so večidel Poljaci, nekteri pa Francozi. Sv. Oča Pij IX. so jim poglavitni podpornik in preljubeljiv oča, ki so tudi ukazali, da se pri božji službi staroslovski obredni jezik rabi. Redovniki se posebno pečajo s šolami. Imajo že dve (zdaj še nepopolne) gimnaziji s primernimi narodnimi šolami in zavodom za rejence. Na vprašanje, kako da se bolgarski dečki vedejo, ali so bistré glave in marljivi, odgovori častiti misijonar, da je težko kdena svetu boljših in bolj sposobnih in marljivih otrok najti, kakor so bolgarski. „V tem“ — pravi — „ko se po drugod mladež k delu in učenju siliti mora, moramo mi posebno v ponočnem času paziti, da si dečki odpočinejo in se ne učijo, tako marljivi in ukaželjni so!“ — Ker se če dalje bolj naši bolgarski bratje iz razkolništva vračajo v naročje kat. cerkve, utegne bolgarski narod denes ali jutre, ko bo de Turčiji odklenkalo, jako važen biti. — Ker omenjeni, za kristijansko narodno omiko delajoči redovniki, skoro le ob milodarih sebe in bolgarske rejence preživljajo, jim bomo Slovenci težavno stanje zljajšali, ako v prid bratovskemu narodu in vrlim, ukaželjnim bolgarskim sokolom pomoči naklonimo. Vredništvo sprejema rado darove za „Bolgarce“ in omenjene redovnike, ter hoče od časa do časa imenik darovnikov razglasiti in darove na pravo mesto pošiljati.

Papež in neki mlad liberalec. Ni dolgo tega, kar z mnogimi drugimi tudi neki drzen in mlad liberalec pred papeža pride, se ve, le iz radoglednosti. Sv. Oče vsakega prašajo, če ima kako prošnjo. Prašajo tedaj tudi mladenčca, ki se je prav zaničljivo držal: „Ali nimate nikakoršne želje?“ „Ne“ — odgovori liberalec. „Ali vaš oča še živijo?“ „Še živijo.“ „In vaša mati?“ „So umrli.“ „Tako tedaj, moj sin, pa zdaj poklekni, da skupaj molima za vašo rajno mater.“ —

In kakor, da bi ga bila vlekla neka mogočna, nevidna roka, poklekne in moli na strani sv. Očeta. Kedar zopet vstane, mu tekó solze po licu. Liberalne muhe so bile prešle, zapustil je papeža kot skesan in veren kristjan.

Razne stvari.

(Naznanilo skušnje.) Pri sv. Petru pod Mariborom bode 10. t. m., to je v četrtek po mali Gospojnici popoldné v dekliški šoli skušnja. To naznanjamo staršem, ki imajo pri šolskih sestrach svoje otroke v odreji, pa tudi drugim, da se pripravijo o umnem učilu, po katerem sestre v slovenskem in nemškem jeziku žensko mladež lepo urijo.

(Lubadni kukci.) Ta mrčes je gozdom strahovit sovražnik. Priča temu je sicer lepi in veliki Českiles, v katerem so lubadni kukci pokončali že 190.000 oralov lesa in uničili več kakor 1 milijon sežnjev drv.

Najlepša mlada smrekovina in borovina je ugonobljena. Sicer dela 9000 delalcev in zatiruje kukčeve zalege, kolikor le mogoče. In vendar se bojijo, da požrešnemu mrčesu ne bodo kos. Število kukcev se množi od leta do leta.

(Od Male nedelje.) Upanje na srednjo letino nam je spodletelo, ker nam je toča večidel naše fare dné 15. avgusta tako potolkla, da je poljski pridelek, posebno ajda, skoro popolnoma vničen. Tudi sadje je jako poškodovano, vinska trta pa po enih krajih tako omlačena, da tudi prihodnje leto veliko od nje ni pričakovati. Letos res žalostna letina za kmeta!

(Prusački Bismarkovci tudi v Varaždinu!) „Pučki Prij.“ poroča, da so nekteri Varaždinci ob priliki, ko je čebrar Kullman na Bismarka ustrelil, nemškemu kancelarju poslali — adresó! Kdo da je to bedarijo prvi sprožil, list ne ve povedati, pravi le, da je celó zrel za norišnico, ki se bo skoro v Zagrebu odprla.

(Gosp. Blaške) je iz osebnih vzrokov odložil voditeljstvo banke „Slovenije“, kar pa njenege delovanja nič ne moti, piše „Slovenec“. Mi to tako razumevamo, da imajo gospodje v Ljubljani drugega, sposobnega voditelja, ki bo zamogel Blašketa nadomestovati. Želeli bi le, da slavno ravnateljstvo to tudi pové, ker si svet sicer vsled tega odstopa vse kaj druga misli. Preteklo je tudi 14 dni po občenem zboru, ki je sklenil 15 % doplačila na akcije, pa še zdaj ne vemo, ali ima sl. ravnateljstvo opravičeno nado, da bo s 15 % pomagano, in v kacic obrokah da se bo vplačevalo.

(Tudi s sejmom ne gre.) Kamški župan, g. Seidl, je pred leti za 80 glđ. iz srenjske kase privilegij za živinski sejem v ponedeljek po angelski nedelji kupil, sejem pa ni nikol nič veljal. Letos je pa le samo ena krava prišla gledat, kaj da je s Seidlnovim sejmom; in ko je vidila, da celó nič ni, šla je po 5 minutah tiho domu in zabavljala pratikarju, ki jo je na sejem v Kameo zvalil. —

(Kmetisk upor.) V Knežaku na Notranjskem so kmetje zaradi dolgoletnih gozdnih servitutnih preprirov razbili neko logarsko hišo grofa Schönburga. Vsled tega je poklicanih tje par kompanij vojakov z Ljubljane. („Nar.“) Ko bi servitutna komisija brže delala, bi ne bil zdaj v 2 letih že drug silovit upor, ki je vselej obžalovanja vreden in ljudem poguben.

(Župnijske skušnje dostali so naslednji čč. gospodje:) Bezenšek Juri, Horvat Jož., Koren Mat., Košar Jan., Kukovec Jož., Sever Jož., Šumer Mih., Trstenjak Jak., Urek And.

(V zadevi gospoda koncipienta dra. Stepišnika) zamoremo po bolj natančnem pozvedovanju in zanesljivem viru popraviti, kar se je v poslednji številki na tem mestu enostransko poročalo. Prvič ni res, da bi g. doktor ne bil hotel plačati, kar je voznik potrošil, marveč je le vinjeni krčmar F. blodil, da mu veliko več gre, v tem ko je trezna